No. 22. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

DONDERDAG 22 FEBRUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den Februarij.

De zittingen der beide kamers hebben in de jongste dagen weinig van belang opgeleverd.

— Te Toulouse doet zich de heer *Pages*, de l'Arriége, die er lid van den stedelijken raad is, als kandidaat voor de kamer der gedeputeerden op, ter vervanging van de heer *de Valmy*, die tot de legitimistische leden behoort, welke hunne demissie gegeven hebben; Naar men wil zou het ministerie, geen kans ziende om een voorstander der behoudende partij te doen verkiezen, liever zijne benoeming zien, dan de herkiezing van den heer *de Valmy*.

— De luitenant-generaal *Pajol*, dezen nacht de Tuilerien verlatende, heeft een' val gedaan, waarbij hij door een' stoot van den knop van zijn' degen ernstig gekneusd is geraakt.

— De hertog *van Montpensier* heeft zich den 15den te Marseille naar Algerie ingescheept.

— Met den walvischvaarder *Elizabeth*, die in den tijd van 90 dagen de reis van Taiti naar Havre afgelegd en den 1sten dezer aldaar aangekomen is, heeft men de tijding ontvangen, dat ten gevolge van de inbreuk, die de koningin der Vriendschaps-eilanden, *Pomaré*, op het met Frankrijk gesloten kontrakt, waarbij zij het protectoraat dezer mogendheid erkende, gemaakt had, de schout-bij-nacht *Dupetit Thouars*, in naam van Frankrijk, bezit van gezegde eilanden genomen had, en dat de fransche nationale vlag ten teeken van souvereiniteit op het eiland wapperde.

Omtrent de bijzonderheden dezer gebeurtenis verneemt men, dat in het begin van November de fransche fregatten *Urania*, *Danaë* en *la Reine Blanche*, den schout-bij-nacht *Dupetit Thouars* aan boord hebbende, ter reede van Taiti verschenen zijn. Den volgenden dag was van de fransche zijde de volgende dagorder uitgevaardigd:

» De schout-bij-nacht, kommandant der fransche statie in den Stillen Oceaan, verwittigt de kommandanten, officieren en equipagiën ter reede van Papeiti, dat aangezien de koningin *Pomaré* hardnekkig weigert om het den 9den September 1842 gesloten en sedert door Z. M. Koning *Lodewijk Philips* geratificeerde traktaat te erkennen, hij zich genoodzaakt ziet te verklaren, dat de koningin *Pomaré* opgehouden heeft te regeren over de Vriendschapseilanden, en bezit te nemen van die eilanden uit naam van den koning en van Frankrijk. Dien ten gevolge zal het fregat *Uranie* morgen ochtend ten zes ure ontschepen de kompagnie artillerie der marine, de artillerie-werklieden, de landingskompagnie, enz. enz.

(Hierna volgden de militaire maatregelen om de koningin *Pomaré* van het gezag te ontzetten.)

De aanleidende oorzaken tot deze ontzetting blijken niet duidelijk genoeg. Zij schijnen gedeeltelijk daarin te bestaan, dat de koningin de fransche vlag, die ten teeken van de aangenomene bescherming op het eiland moest wapperen, weder ingetrokken had, en voorts in de bemoeijingen van den britschen consul *Pritchard*, die de bijzondere raadsman van de koningin schijnt geweest te zijn, en ook ten haren behoeve of in het britsch belang de reis naar Londen gedaan heeft.

Op den bepaalden tijd werden troepen, met geschut, aan wal gezet, de voornaamste posten bezet en de fransche vlag van het paleis der koningin geheschen. De koningin schijnt aan boord van een engelsch vaartuig te zijn geweken. De engelsche vlag is onmiddellijk na de in bezitneming van het eiland door de Franschen, van het britsche consulaat ingetrokken. De consul *Pritchard* heeft eenige aanspraken aan het volk gedaan, die, volgens deze berigten, geen uitwerking op het volk hebben gedaan. Des avonds was de stad volkomen rustig en had alles zijn gewoon aanzien herkregen. Den 8sten November is de fransche gouverneur generaal geïnstalleerd. Eene proclamatie heeft aan de inwoners veiligheid voor personen, zekerheid van eigendom en vrije godsdienstoefening gewaarborgd.

Papeiti is tot vrijhaven verklaard; voortaan zou aldaar geen ankerregt geheven worden, evenmin inkomende en andere regten, behalve het loodsgeld.

De officiële bladen houden nog geen berigt aangaande de tijdingen, die het gouvernement van Taiti heeft moeten ontvangen, en daar men het wel zeker acht, dat de schout-bij-nacht *Dupetit-Thouars* officiële rapporten aangaande het voorgevallene gezonden heeft, heeft het stilzwijgen van den *Moniteur* tot onderscheidene geruchten aanleiding gegeven. Volgens dezelve zou de heer *Guizot* niet met dezelfde geestdrift als het publiek de tijding van het inbezitnemen van Taiti ontvangen hebben, daar hij de diplomatieke moeijelijkheden voorzag die er uit konden voortvloeijen. De raad zou er dan ook reeds over vergaderd, maar de gevoelens verdeeld zijn geweest.

Men houdt het voor waarschijnlijk, dat de tijdingen uit Taiti spoedig tot interpellatiën in de kamer der gedeputeerden zullen aanleiding geven, zoo het gouvernement niet in tijds door zijne organen verklaringen geeft. Men herinnert zich ook thans de bijzonderheid, dat nu omtrent eene maand geleden een brief uit Toulon het berigt hield, dat de heer *Dupetit-Thouars* in het kommandement in de Stille Zuidzee door een ander zou vervangen worden, ten gevolge der klagten van het britsche gouvernement. Die tijding werd door de parijssche bladen overgenomen, maar door de bladen van het bewind niet gelogenstraft.

— Gisteren is het volgend telegraphisch berigt bekend gemaakt:

» *Bayonne*, 14 *Februarij*.

»De troepen der koningin zijn den 8sten, onder het gejuich der bevolking, te Murcia binnen gemarcheerd. De autoriteiten hebben hare functiën hervat. De generaal bevond zich den 7den des avonds te St. Jean d'Alicante met een gedeelte zijner divisie; het overige was nog te Aspe."

Heden houdt de *Messager* het volgend berigt:

»*Bayonne*, 15 *Februarij*.

» Veertig zich te Madrid bevindende senateurs hebben een adres aan de koningin *Isabella* gesteund, om haar te verzekeren dat haar gouvernement op hunne medewerking kan rekenen. Zij hebben een ander adres aan de koningin moeder gesteund, waarin zij hun' wensch uiten van haar terug te zien. De gedeputeerden van de meerderheid hebben denzelfden stap gedaan.

» De ontwapening der nationale militie van Lugo, Cadix, Sevilla, Ceuta en van het geheele kamp van San Roque, heeft zonder stoornis plaats gehad. Malaga en Almeria waren rustig.

» Uit Madrid heeft men van den 12den, evenmin als van Carthagena noch van Alicante eenig nieuws."

De bijzondere berigten uit Madrid gaan tot den 13den en zijn dus van een dag later. Men had er depêches van den generaal *Roncali*, van den 8sten uit Muchamiel, houdende dat Alicante streng geblokkeerd werd, en dat hij hoopte met den volgenden post de onderdrukking van den opstand te kunnen melden. — Volgens berigten uit Albacete van den 10den, zou de gezegde generaal werkelijk te Alicante zijn binnengetrokken en de opstandelingen zich op het eerste kanonschot onderworpen hebben.

— Ter beurze van heden (19 *Februarij*) waren genoteerd: 5 pCt. 125,60; 3 pCt. 82,40; Nap. r. 104,50; Spanje 31; Passive 5¾; Rom. L. 106.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Februarij.

Te Weenen is het bevel ter beurze aangeslagen, waarbij alle handel in papieren die niet in de prijscourant vervat zijn, dat is in alle buitenlandsche fondsen, alsmede in actiën van binnenlandsche ondernemingen, die van staatswege nog niet wettig erkend zijn, verboden wordt.

— Volgens berigten uit Athene, van den 27sten Januarij, over Munchen ontvangen, waren in de Grieksche nationale vergadering de beraadslagingen over de ontworpen staatsregeling, door het [illegible] loopen der gevoelens en het halsstarrig volhouden [illegible] denkwijs, nog niets verder gevorderd, en [illegible] dat alleen de vrees voor de in den Pyreus [illegible] Fransche oorlogsschepen, tot nu toe de [illegible] wederhouden om tot dadelijkheden [illegible]

Ook over Triest heeft men brieven uit Athene, tot den avond van den 26sten. Deze luiden evenzeer ongunstig. Dezelve melden, dat den vorigen nacht onderscheidene arrestatien (men sprak van ruim twintig) hadden plaats gehad, en wel alle van aanhangers van *Grivas*. In de nationale vergadering zelve had men daags te voren een man gevat, die een paar pistolen onder zijne kleederen verborgen hield, en zich voor een aanhanger van *Grivas* uitgaf. Men verhaalde, dat deze zoowel als *Grisiotis*, het plan beraamd hadden, om de nationale vergadering uit elkander te verjagen, en een nieuw bestuur op te werpen. Er zouden bevelen uitgevaardigd zijn, om beide in hechtenis te nemen. Men was hiertoe echter nog niet overgegaan, uit vrees voor de menigvuldige aanhangers, welke zij hebben. — In het ministerie ging het niet minder stormachtig toe. In eene vergadering, welke den 26 des morgens had plaats gehad, was het zoo hoog geloopen, dat de Koning zich genoodzaakt had gezien de zaal te verlaten. Men hield eene aanstaande ontbinding van het kabinet en eene geheel nieuwe orde van zaken voor stellig.

ENGELAND.

LONDEN, den 18den Februarij.

De voortgezette debatten over de motie van den marquis van *Normanby*, wegens een onderzoek naar de oorzaken der in Ierland heerschende ontevredenheid, hebben eergisteren het Hoogerhuis weder uitsluitend bezig gehouden. Onder degenen welke de motie, ondersteunden behoorde lord *Monteagle*, die beweerde dat de Ieren daarom de tegenwoordige Ministers wantrouwden, dewijl hunne geheele politiek ten opzigte van dat Land in strijd met de gevoelens en wenschen der inwoners was, terwijl de graaf van *Rippon* daarentegen die politiek op alle punten verdedigde. Nadat een hooggaande persoonlijke twist tusschen de lords *Brougham* en *Campbell*, welke laatste den eersten beschuldigde dat hij gedurig van beginselen veranderde, hetwelk door lord *Brougham* geloochend werd, het Huis een geruimen tijd had opgehouden, is het tot eene stemming gekomen, en de motie, met honderd vijf en zeventig tegen acht en zeventig stemmen, verworpen.

In het Lagerhuis is het, op de soortgelijke motie van lord *J. Russell* wegens Ierland, nadat de beraadslagingen daarover, van dingsdag af, dagelijks zijn voortgezet, nog tot geen besluit gekomen. Woensdag voerde sir *G. Grey* onder anderen het woord, en vroeg, terwijl hij erkende dat de solliciteur der Kroon niet anders had kunnen doen dan de namen der tien Roomsch-Katholijke gezworenen van de lijst te schrappen, of dit niet juist den treurigen staat van een Land bewees, welks bevolking grootendeels uit lieden van die geloofsbelijdenis bestond, en waar niet één man onder hen gevonden werd, die zich niet aan de zijde van de tegenstrevers der Regering geschaard had. De minister *Graham*, zeide die spreker verder, had erkend dat eene militaire bezetting van Ierland niet bestendig kon wezen; maar dan behoorde men ook te weten, door welke zachtere en meer vergoedende middelen het Gouvernement de Ieren tot gehoorzaamheid dacht terug te brengen.

Terwijl eergisteren de eerste der sprekers aan het woord was, trad de heer *D. O'Connell* de zaal binnen, en werd door eenige weinige leden der Oppositie met gejuich verwelkomd, hetwelk de Conservative bladen ten sterkste gispen, dewijl zij het hoogst onvoegzaam keuren dat zij die vergaderd zijn om wetten voor het Land te maken, den man luid toejuichen die slechts weinige dagen te voren, door eene regtbank van gezworenen van overtreding der wetten en van zamenzwering tegen het Gouvernement overtuigd is. Sedert twee jaren had men *O'Connell* niet in het Lagerhuis gezien, maar op zijne doorreis te Liverpool heeft hij verklaard zijn vroeger voornemen, om daar niet meer te verschijnen, veranderd te hebben, naardien hij meende dat zijne tegenwoordigheid nog van nut zou kunnen wezen.

Onder de sprekers op dien dag behoorde lord *Howick*, die wilde dat aan de Roomsch-Katholijke Kerk in Ierland, even als zulks vroeger in Engeland en Schotland geschied is, de vroeger genoten begiftigingen worden teruggeschonken, of ten minste dat de inkomsten der Gevestigde Kerk tot bevordering van het onderwijs werden aangewend en dat aan elk Kerkgenootschap zou worden overgelaten in de vervulling zijner eigene behoeften te voorzien.

De minister lord *Stanley* heeft, in de zitting van gisteren, het Gouvernement op verschillende punten verdedigd, maar tevens de bereidwilligheid der Ministers verklaard om de grieven hunner Roomsch-Katholijke landgenooten, zoo veel zulks mogelijk was, weg te nemen; doch dit, zeide zijn Lordschap, mogt niet zoo ver gaan dat men de regten der Gevestigde Kerk daaraan opofferde.

— Blijkens berigten uit Dublin van 15 dezer, had de bekende uitspraak der Jury eerder somberen ernst dan hartstogtelijke uitingen van misnoegen onder de bevolking te weeg gebragt. Te Tuam hebben vele inwoners hunne huizen met rouwteekenen voorzien, en den dag als een van vaste en boete doorgebragt. In de hoofdstad zelve en de naburige plaatsen zijn, in de kapellen der Roomsch-Katholijken, gebeden voor *O'Connell* ten hemel opgezonden.

Velen geloofden dat, wanneer het Geregtshof te Dublin zijne zittingen hervatten zal, de advocaten der aangeklaagden het regt zullen laten gelden om, binnen de vier daartoe bij de wet toegestane dagen, de gronden in te brengen op welke zij beweren dat het Hof op de gedane uitspraak der Jury geen vonnis kan uitspreken.

— Een vreeselijk ongeluk heeft ll. woensdag in de kolenmijn van Landshepping, bij Hadersfordwest, aan veertig menschen het leven gekost. Terwijl vijftig mijnwerkers bezig waren om een nieuwen gang te graven onder de rivier, brak eensklaps het water door en verbreidde zich in de mijngangen met zulk eene snelheid dat slechts achttien lieden den tijd hadden om het te ontkomen; de andere verdronken of werden bedolven en verpletterd onder de massa aarde en stukken rots, die het geweld van het water naar beneden deed storten. Gelijk men denken kan, waren velen der verongelukten huisvaders en laten troostelooze weduwen en hulpelooze kinderen na.

— Te Liverpool verwachtte men met ongeduld de stoomboot *Brittannia*, die sedert drie dagen uit Amerika had moeten aankomen. Men vermoedde dat zij door het afkomend ijs een grooten omweg had moeten maken. — De laatste tijdingen uit Noord-Amerika zijn van den 27sten Januarij, doch behelzen weinig van belang. In den senaat hield men zich bezig met eene motie van den heer *Semple* betrekkelijk het grondgebied van den Oregon.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Februarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Gisteren is ingekomen eene missive van Z. Exc. den Minister van Financien *ad interim*, houdende mededeeling van het verslag van het gebruik der geldmiddelen over den jare 1842, vergezeld van eene nota tot toelichting. — Zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Centrale Afdeeling doet verslag nopens het ontwerp van wet, houdende eene buitengewone belasting op de bezittingen, enz. — De Voorzitter stelt voor, de beraadslagingen over dat ontwerp te openen op aanstaanden donderdag, des morgens ten elf ure.

De heer *de Man* vindt er bezwaar in, dat de beraadslagingen reeds dien dag zullen aanvangen. Eerst morgen zal het verslag der Centrale Afdeeling worden medegedeeld. Dan zal men eerst de veranderingen kennen, welke alsnog door de Regering in het ontwerp zijn gebragt. Het is dus noodzakelijk, dat men een dag langer den tijd hebbe het voorstel in zijn geheelen omvang, zoo als het in beraadslaging zal komen, te onderzoeken.

Eenige leden ondersteunen dat gevoelen.

De heer *van Dam van Isselt* vindt dat uitstel alleen dan noodzakelijk, wanneer in het systema der Regering, of in den grondslag der wet, verandering wordt gebragt. Is dit het geval niet, dan vermeent hij dat de beraadslagingen op aanstaanden donderdag een aanvang moeten nemen.

De Voorzitter zegt, dat het moeijelijk is om op deze vraag te antwoorden, doch dat hij niet gelooft dat het systema der wet eenige verandering heeft ondergaan.

De heer *de Man* merkt op, dat het gewigt dier veranderingen betrekkelijk is, en dat het onmogelijk is vooraf te bepalen, of de veranderingen al dan niet in het systema der wet ingrijpen.

De heer *Bruce* ondersteunt dat gevoelen. Het stelsel der wet is wel niet veranderd, maar er zijn toch hoogst belangrijke wijzigingen in het ontwerp gebragt, als, onder anderen, 1°. dat het bedrag der belasting in sommige klassen veranderd is en eenige verhooging heeft ondergaan, en 2°. dat zij, die in de vrijwillige leening hebben deel genomen, bij het doorgaan der belasting, hun aandeel alsdan *gratuit* kunnen doen beschouwen. Het is dus voorzigtig, dat men den leden een dag langer van beraad late.

Ter stemming overgegaan zijnde, is met eene meerderheid van 42 tegen 10 stemmen besloten, de beraadslagingen aanstaanden vrijdag een aanvang te doen nemen.

Voor de beraadslagingen op aanstaanden donderdag hebben gestemd de heeren *Ingenhousz*, *van Riemsdijk*, *van Golstein*, *Modderman*, *Gouverneur*, *Corver-Hooft*, *den Tex*, *Mulders*, *van Dam van Isselt* en *Luyben*.

De Commissie tot de verzoekschriften heeft, bij monde van den heer *Uytwerff Sterling*, verslag gedaan op een stuk geteekend *Driewerf Malaise*, hetwelk, voor zoo ver men daaruit kan opmaken, de strekking heeft, de leden tegen de belasting op de bezittingen te doen stemmen. — Dit stuk wordt, als ongeteekend, ter zijde gelegd.

Nog doet de heer *Sterling* verslag op een aantal stukken, houdende bedenkingen tegen de voorgestelde belasting op de bezittingen. Daaronder behooren: 1°. een adres van *J. Hendriks*, koopman te Amsterdam; 2°. van ingezetenen van Stompwijk en den Leydschendam; 3°. van den gemeenteraad van Mijnsheerenland van Moerkerken; 4°. van *M. J. Catz* en *P. Janssen*, te Gravenhage, enz. — Ter griffie.

De Vergadering wordt gescheiden tot aanstaanden vrijdag, des morgens ten elf ure.

— Uit het *centrale verslag nopens de belasting op de bezittingen* blijkt, dat bij het jongste onderzoek deswege vele leden zich bepaal-

delijk tegen de voordragt der Regering hadden verklaard, hetzij omdat zij in beginsel tegen de voorgestelde heffing eener belasting op de bezittingen zijn, hetzij omdat zij niet kunnen goedkeuren, dat zoodanige belasting tot aflossing van schuld dienstbaar worde gemaakt, of wel uit hoofde zij in de verpligting tot het afleggen van den eed een onoverkomelijk bezwaar gelegen achten. De meerderheid intusschen heeft het gevoelen geuit, dat de voordragt der Regering, ten gevolge van de veranderingen, die in het eerst ingediende ontwerp zijn gebragt, in der daad in vele opzigten verbeterd is, en vele der bij het voorloopig verslag aangeduide bedenkingen daardoor dan ook zijn komen te vervallen. Niettemin betreurde men, dat de Regering niet meer had toegegeven aan de hoofdbedenking, die tegen het eerste ontwerp was aangevoerd, dat de buitengewone belasting daarbij te veel op den voorgrond geplaatst was, en aan de deelneming in de vrijwillige geldleening geene genoegzame voordeelen waren verbonden. Bij het gewijzigde ontwerp heeft men wel aan dat bezwaar, door eenige overigens niet ondoelmatige bepalingen, ten deele getracht te gemoet te komen, maar zulks werd door de meerderheid der leden geacht niet voldoende te zijn, omdat, huns inziens, zoo als het ontwerp thans ligt, nog te weinig grond aanwezig is, om te kunnen vertrouwen, dat er tot het benoodigde bedrag zal worden ingeschreven, en men dus niet tot het toepassen van de belasting zal behoeven over te gaan. Ten einde dit vertrouwen versterkt worde wenscht de meerderheid alsnog zoodanige bepalingen in de wet te hebben opgenomen, door welker vereenigde werking een hooge graad van waarschijnlijkheid verkregen zou worden, dat men het doel, om de ten uitvoerlegging der belasting te ontgaan, zal kunnen bereiken.

Tot dat einde is men op verschillende denkbeelden teruggekomen, als, onder anderen, om aan de inschrijving in de geldleening en vrijwillige bijdrage het voorregt te verbinden eener geheele ontheffing van de toepassing der belasting; — aan dat beginsel eener gradatie in het bedrag der belasting meerdere uitbreiding wenschen gegeven te zien; — het openstellen van eene tweede of suppletoire leening, enz.

Voorts heeft de centrale afdeeling nog gemeend te moeten mededeelen, dat, bij gelegenheid van het jongste onderzoek in de afdeelingen, door eenige leden is te kennen gegeven, dat zij, overtuigd van de wenschelijkheid eener herziening van de grondwet, het vertrouwen koesteren, dat de Regering bedacht zal zijn, om, na de regeling van de finantiële aangelegenheden des Rijks, de noodige voorstellen tot verbetering onzer staatsinstellingen voor te dragen.

De centrale afdeeling is, na de mededeeling van deze nadere bedenkingen, met Z. Exc. den Minister van Finantiën *ad interim* in overleg getreden, en heeft daarop van de regering ontvangen eene Nota van beantwoording en wijzigingen.

Door eene bijvoeging in art. 49, is op eene duidelijker wijs uitgedrukt, dat de belasting niet zal worden toegepast op hen, die op de eene of andere wijs in de vrijwillige leening hebben deel genomen, mits hunne beschrijving niet klaarblijkelijk zij beneden hun vermogen.

Volgens eene wijziging in art. 9, is de belasting voor de 3de, 4de en 5de klasse, bij art. 39, op 1¾ per cent gebragt, en in verband daarmede bepaald, dat al de certificaten op denzelfden voet, de *f* 75 voor *f* 100, in de betaling aangenomen zullen worden.

Dien ten gevolge zullen zij, die in de leening of vrijwillige bijdrage deelnemen voor de 1ste en 2de klasse, in stede van 1½ betalen 1⅛ per cent; voor de 3de, 4de en 5de klasse, in stede van 1¾ betalen 1⁵⁄₁₆ percent, en voor de verdere, in stede van 2 betalen 1½ per cent.

Het denkbeeld van eene tweede leening wordt door de Regering onaannemelijk geacht. Evenzeer dat, om de instellingen van liefdadigheid vrij te laten.

Onder de zedelijke ligchamen, vermeld in art. 24, waarvan het kapitaal door aandeelen vertegenwoordigd wordt, zijn de Nederlandsche Bank, de Handelmaatschappij, de naamlooze maatschappijen en de reederijen begrepen.

— Uit 's Hage schrijft men:

» Gisteren is in deze residentie op de gebruikelijke wijs gevierd de verjaardag van Z. K. H. den Prins *van Oranje*. Des middags ten 12 ure is er groote parade in de Maliebaan gehouden. Verder was er familie-dejeuner bij Z. K. H. en des namiddags familie-diner ten hove.

Even als in vorige jaren, heeft het H. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje* behaagd, gisteren, bij gelegenheid van den geboortedag van Hoogstderzelver Vorstelijken Gemaal, de weezen en bewoners van het Evangelisch-Luthersche weeshuis alhier, te doen onthalen op een daartoe expresselijk aangeregt middagmaal. H. K. H. nam ook ditmaal, even als vroeger, weder deel aan deze feestvreugde, onderhield zich schier met elk der bewoners, en de minzaamheid, gevoegd bij de zoo ongekunstelde mededeelzaamheid, getuigden bij vernieuwing, hoezeer H. K. H. belang stelt in het lot der armen in het algemeen, maar niet minder, in het bijzonder, in de welvaart van het bedoelde gesticht met deszelfs bewoners. H. K. H. heeft dan ook thans weder de dankbaarheid van hen, die in genoemd gesticht hun onderhoud vinden, in hooge mate aan zich verbonden, en hunne wenschen blijven immer levendig en hartelijk voor het heil van den Koninklijken Prins en van de Koninklijke Prinses.

» Ook werd dit feest vereerd met de tegenwoordigheid van den hoog edel geb. heer Z. Exc. den minister van Wurtemberg, vergezeld van deszelfs gemalin, mitsgaders van den heer secretaris van H. K. H.

» Z. K. H. de Prins *van Oranje* is heden morgen naar Arnhem vertrokken, om tot die stad uitgeleide te doen aan H. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje*, die zich, vergezeld van den Erfprins naar Stuttgardt begeeft. Z. K. H. de Prins *van Oranje* wordt heden nacht in deze residentie teruggewacht.

» Men meent stellig te kunnen verzekeren, dat al hetgene dezer dagen verspreid is, onder anderen wegens eene ophanden zijnde aftreding van den heer *Schimmelpenninck*, als minister van binnenlandsche zaken, zijne vervanging in die betrekking door den heer *van Ewijck*, en die van dezen, als gouverneur van Noord-Holland, door den heer *van Rappard*, thans directeur van Zr. Ms. Kabinet, onder die talrijke ongegronde geruchten behoort, welke van hier aan sommige dagbladen worden toegezonden.

» Ten gevolge eener gunstige beschikking van Zijne Majesteit den Koning, is dezer dagen op de Koninklijke Bibliotheek alhier gedeponeerd geworden het even belangrijke als keurig uitgevoerde geschenk, door de stad Hamburg aan Zijne Majesteit opgedragen, om aldaar bezigtigd te kunnen worden op de gewone uren, gedurende welke de Koninklijke Bibliotheek voor het publiek geopend is."

— Uit 's Bosch schrijft men van den 18den:

» Sedert bijna eene maand is de sterfte te dezer stede buiten mate groot geweest in vergelijking met andere jaren om dien tijd; menigeen zag zijne dierbaarste betrekkingen onverwacht en na eene kortstondige ziekte ten grave dalen, en zijn ter zelfder tijd ook meer ziektegevallen opgemerkt geworden. Algemeen wordt dit toegeschreven aan eene kwade of verpestende lucht, die over de stad zou gevallen zijn, doch welke Gode zij dank thans geweken is. Deze lucht schijnt eveneens op het zenuw- en hersengestel van den mensch gewerkt te hebben, daar de anders bedaarde zinneloozen zeer kwaadaardig en onderscheidene andere menschen zinneloos geworden zijn. Zeer opmerkelijk is het tevens, dat gedurende dien tijd in de omstreken der stad bijna geen zieken gevonden werden.

» Den 17den dezer is de vaart van 's Bosch naar Maastricht door de Zuidwillemsvaart weder geopend en aangevangen."

— Naar men verneemt zouden de heeren *J. W. de Groot* & *Comp.* te Gorinchem, concessie erlangd hebben tot het oprigten eener stoomboot-dienst tusschen Vreeswijk en Rotterdam. Deze dienst zou reeds in Maart aanstaande in werking komen.

— In de *Groningsche* Courant leest men het volgende:

» Gelijk bekend is, zijn van Rijkswege ook de prijsvragen ingetrokken, die eerst aan elke Hoogeschool jaarlijks en later aan elke derzelve, op hare beurt werden uitgeschreven voor de studenten in de onderscheidene faculteiten. Elk moest den financiëlen staat eens lands wel dien betreuren, maar ook voor zulke betrekkelijk geringe uitgaven de bevordering van wetenschap en kennis moest worden opgeofferd, waar men de prijsvragen aan de Hoogescholen, die door allen en altijd als hoogst nuttig en heilzaam voor de degelijke beoefening der wetenschappen gekeurd zijn, heeft gemeend eerder te kunnen of te moeten afschaffen, dan andere misschien minder nuttige, maar stellig zeker hoogere uitgaven vereischende onderwerpen.

» Hoe dit ook zijn moge, men schijnt aan de Hoogescholen zelve bedacht geweest te zijn, of is zulks nog, om hierin zooveel mogelijk te voorzien, terwijl ook van de zijde der studenten die stappen gedaan zijn, welke zij het meest doelmatig hebben geacht.

» Hoe en wat van dit alles voor onze Hoogeschool zal voortspruiten, zal de tijd leeren. Wij willen thans alleen oplettend maken op de omstandigheid, dat, — blijkens de *Staatscourant* van den 12 Februarij ll., n°. 37, — de Regtsgeleerde faculteit der *Leidsche* Hoogeschool reeds eene prijsvraag heeft uitgeschreven, ter beantwoording voor de studenten van al onze Hoogescholen en Athenaeac. De vraag wordt op de gewone wijze uitgeschreven en de prijs zal den 8 Februarij 1845, den *Dies natalis* der Leidsche Hoogeschool, worden uitgereikt.

» Het is te hopen, dat ook de overige faculteiten zullen volgen, hetzij thans reeds, of op derzelver beurten, en dat de *Groninger* Hoogeschool ook in dit opzigt het hare blijve toebrengen ter degelijke beoefening der wetenschappen, waarop toch de prikkel der eer eene zoo sterke en heilzame uitwerking uitoefent.»

— Uit Maastricht meldt men van den 13den:

» Laatsleden Vrijdag, den 9den dezer, kwam in het Koffijhuis van *G. Cobben*, in de Hoogbruggestraat te Wijk, zekere *G. van den Boom*, sergeant bij het 5de regement infanterie, alhier in garnizoen, binnen; hij begaf zich regtstreeks naar het buffet, alwaar zich de bediende, *Elizabeth Tershoek*, bevond, met welke hij [illegible] ger kennis had gehad. Na eenige woordenwisseling, [illegible] haar twee pistolen, en zij, deze ziende, [illegible] vlugt naar een ander vertrek, en [illegible] alwaar de vervolger [illegible] naar een bovenvertrek, tende, begeeft [illegible]

doch werd van hier door den sergeant naar beneden betrokken, die haar, ter aarde geworpen en de knie op de borst gezet hebbende, toeduwde: » Gij en ik moeten er aan.»

»Ondertusschen was de kastelein tot hulp toegeschoten, doch de aanvaller trok de sabel, ten einde het halen van medehulp te beletten. Het gelukte den eersten echter, om door eene achterdeur buiten zijne woning te komen, in welken tusschentijd de sergeant ontvlugtte. — Aan het kantoor van politie gekomen, verklaarden de kastelein en de vervolgde persoon, dat de sergeant zich op de Maasbrug bevond, waarschijnlijk om hunne terugkomst af te wachten, waarop de commissaris van politie onmiddellijk eenen agent van politie, bijgestaan door eene militaire patrouille, derwaarts afzond, met last hem te arresteren, en te onderzoeken. Niet zonder veel moeite werd dit bewerkstelligd, en men vond in zijne broekzakken twee zakpistolen met scherp geladen. De sergeant is in hechtenis genomen en heden morgen naar het burgerlijke en militaire verzekeringshuis overgebragt."

De *Staats-Courant* deelt het volgend berigt mede, aangaande eene nieuwe vinding van den heer *Hallette*, eener voortstuwende buis bij atmospherische wegen:

» In den *Moniteur Industriel* van den 8sten Februarij dezes jaars, vindt men een allerbelangrijkst berigt omtrent eene nieuwe vinding van den heer *Hallette*, betrekkelijk de atmospherische spoorwegen, waaruit het volgende uittreksel ontleend is. De heer *Arago* heeft het grondbeginsel dezer nieuwe uitvinding aan de Fransche Akademie der Wetenschappen doen kennen. Deze mededeeling, die door den beroemden secretaris der Akademie gedaan is met die warmte, met welke hij alles aanbeveelt, wat hij vermeent goed en nuttig te zijn, is zeer gunstig bij de Akademie ontvangen. Er is eene commissie van onderzoek benoemd, bestaande uit de heeren: *Ch. Dupin*, *Arago*, *Dumas*, *Seguier en Piobert*. Te oordeelen naar de menigte gelukwenschingen, die de heer *Hallette* ontvangen heeft, kan hij alle hoop voeden op eene gunstige beoordeeling.

» Sinds verscheidene jaren, even als zoo vele andere ingenieurs en andere vermaarde geleerden, overtuigd van de partij, die er te trekken is van de toepassing der atmospherische drukking, als middel van beweging, heeft de heer *Hallette* in de organisatie van den mensch zoeken het model gezocht en gevonden eener hermetische in de lengte werkende sluiting, die hiervoor gevorderd wordt.

» Immers wij kunnen, naar mate onzer behoeften, of volgens onzen wil, de lucht in het midden waarvan wij leven, inademen, behouden, of weder doen ontsnappen. Waaruit is nu de hermetische sluiting der ademhalende organen van den mensch zamengesteld? Het zijn de neusgaten en de lippen, vochtig, veerkrachtig en geschikt voor plaatselijke zamendrukking. — Men kan bij voorbeeld een bloemsteel, een potlood, een strooheim tusschen de lippen nemen en echter de lucht buiten den mond afgesloten houden. De heer *Hallette* heeft nu aan zijne voortstuwende buis wezenlijke *lippen* gemaakt tusschen welken de staaf van den zuiger zich vrij beweegt, zonder dat de lucht in de gelegenheid komt om in de buis te kunnen indringen. — Dit grondbeginsel was zeer eenvoudig; de toepassing er van is waardig aan het beginsel.

» Langs de beide evenwijdige randen van de sleuf der voortstuwende buis heeft de heer *Hallette* twee kleine in dezelfde strekking liggende cylinders geplaatst, die bijna rakende aan elkander, zouden zijn, indien men er niet een klein gedeelte van had weggenomen, om als 't ware twee monden daar te stellen, waarvan de openingen tegen over elkander geplaatst zijn. In ieder van deze cylinders, die in de geheele lengte zijn afgesneden, brengt men slangen of darmen van leder of eenige andere ondoordringbaar gemaakte stof. Deze slangen of darmen worden gevuld met water en lucht, of met eene van deze beide zelfstandigheden. Zij treden eenigzins buiten de boorden der afgesneden kleine cylinders, en persen zich tegen elkander door middel eener drukking, die gemakkelijk in evenwigt kan worden gebragt met de behoefte, die voor de sluiting gevorderd wordt.

» Het zijn werkelijk niet anders dan kunstmatige *lippen*, welke even als natuurlijke lippen werken; geen ander woord kan beter het werktuigelijke grondbeginsel uitdrukken, dat door den heer *Hallette* is uitgevonden.

» Alle verwachtingen, die, misschien een weinig te voorbarig, waren gehecht aan de middelen van uitvoering van *Clegg* en *Samuda*, zullen welligt thans verwezenlijkt kunnen worden, met eene in de lengte werkende sluiting, die geheel ontheven is van alle daarbij komende te zeer zamengestelde werktuigen. — De atmospherische werking is er zeer door volmaakt, en de hermetische sluiting der lippen zal eene betrekkelijk groote bezuiniging kunnen daarstellen, niet alleen in de werking der vaste machines, maar daarenboven in de mogelijkheid eener vermindering van derzelves aantal, dewijl zij verder van elkander kunnen worden gesteld.

» Er bieden zich verder eene menigte verbeteringen in de details aan, waaraan men niet kon denken bij de hoewel zeer vernuftige, echter te onvolmaakte en te zamengestelde sluiting van de buis.

» De vinding van den heer *Hallette* belooft een nieuw tijdperk voor de atmospherische wegen, waarvan de strekking nog niet voorzien kan worden."

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *Februarij*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 55⅛, een zest.; dito 5 pCt. 100¾; Syndic. 4½ pCt. 94¾; Handelm. 141, ½, drie achtste; O. Indie 5 pCt. 99¾, ⅝; Rijn Spoorw. 97; Aand. Holl. Spoorw. 77, 78½; Ardoins 21½, zeven zest.; dito Coupon 27; dito 3 pCt. 33¾, 34; Fransche uitgest. 7 drie achtste; Portug. te L. 2½ pCt. 45¼, 44; Rusland 4 pCt. 91 drie achtste; dito Stiegl. 90¾; Bankact. 6⅛; Columb. 11⅛, 10 15/16; Peruan. 18½, ⅝; Enkele Bl. Gr. 13¼, drie achtste; onbep. dito 13⅛.

*** De Weduwe en betrekkingen van den Hoogleeraar VAN BOLHUIS, betuigen langs dezen weg hunnen opregten dank voor de vele en hartelijke bewijzen van belangstelling en deelneming, welke zij van zoo velen, van allen rang en stand, hier ter stede, bij het treffend verlies door haar geleden, mogten ondervinden.

*** De ondergeteekende heeft de eer, aan het Publiek te berigten, dat hij door aankoop Eigenaar is geworden van de BIERBROUWERIJ *HET GROOT ANKER*, toebehoord hebbende aan den Heer A. A. VAN DER BURGH.

BREDA, den 21. Februarij 1844.

J. A. VAN AKEN.

*** TWEE bijna nieuwe BIER- of WATERKETELS, van zeer fraai Koper vervaardigd, zijn *uit de Hand te Koop* te *Rotterdam*, en aldaar te bezigtigen op de Vest, nabij de *Delfsche Poort*, Wijk F, N°. 263.

De eene Ketel heeft eene inhoudsmaat van 44 Nederl. Vaten.
De andere » » » » » 75 » »

*** Men vraagt met 1°. April aanstaande te *Oudenbosch*, *Rozendaal* of omstreken, voor twee fatsoenlijke gehuwde Lieden van de R. K. Godsdienst, eene GEMEUBLEERDE KAMER; met SLAAPPLAATS, VOLLEN KOST, BEWASSCHING en BEDIENING, adres met opgave van prijs enz., *franco* onder Letter: H. G. aan het Postkantoor te *'s Hertogenbosch*.

*** De DIRECTEUR der BANK van LEENING te *Breda*, zal, op last van de Commissie van Administratie der Beleenbank, op Woensdag den 13. Maart 1844, des morgens ten 10 en des namiddags ten 2 ure, aan het Lokaal der Bank, publiek doen

VERKOOPEN:

De VERSTANE PANDEN der maanden *October*, *November* en *December* 1842; zullende die goederen daags te voren aldaar voor een ieder te zien zijn. Gemelde panden kunnen almog gelost, of de interessen daarvan aangezuiverd worden vóór of uiterlijk op Dingsdag den 5. Maart bevorens.

De Directeur voornoemd,
P. J. J. MICHIELSEN.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Zevenbergen*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, ten overstaan van den Notaris A. VAN DE WERK, residerende te *Zevenbergen*, op *Dingsdag* den 27. Februarij 1844, en zoo noodig den volgenden dag, des voormiddags ten negen ure, ten Huize van H. H. KLEERSNIJDER, te *Zevenbergen*, in het openbaar VERKOOPEN:

1°. 65 Kavels WILGEN SCHAARHOUT, in de Putten en aan onderscheidene Dijken.
2°. 3 Kavels opgaande WILGENBOOMEN, staande in de Putten.
3°. 32 Kavels opgaande POPULIERBOOMEN, staande aan den Dijk, in pacht bij D. J. NELEMANS.
4°. 34 Kavels OLMBOOMEN, staande aan de Dijken, in pacht bij A. SIMONS en M. A. VAN DONGEN.
5°. 5 Kavels ESSCHENBOOMEN, staande aan den Dijk, in pacht bij A. WEETERINGS.
6°. 14 Kavels TOPPEN van opgaande WILGENBOOMEN, liggende aan den Dijk, in pacht bij J. MOOLEGRAAF.
En 7°. Eenige Kavels MUTSAARD aan onderscheidene Schellen.

Alles onder de Gemeente *Zevenbergen*.

De Conditien van Verkooping kunnen van heden af dagelijks, zoo ten Kantore van opgenoemden Rentmeester, als ten Kantore van den Notaris worden gelezen.

ZEVENBERGEN, den 1. Februarij 1844.

De Rentmeester voornoemd,
VAN DER BORCH,
genaamd VAN ROUWENOORT.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.